

gemeente
Goeree-Overflakkee

gemeente
Hoeksche Waard

GEMEENTE
NISSEWAARD

E-mail
gemeente@voorneaanzee.nl

Telefoonnummer
140181

Verzenddatum
12 JUL 2023

Uw kenmerk

Ons kenmerk
132250-2023

Bijlage(n)
..

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Nederwiek 3 cNRD
Postbus 111
9200 Drachten

Onderwerp

Zienswijze & advies op concept-NRD project Net op Zee Nederwiek 3

Hellevoetsluis, 05 juli 2023

Geachte meneer/mevrouw,

Momenteel ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna concept-NRD) van het project Net op Zee Nederwiek 3 ter inzage t/m 13 juli 2023 voor inspraak. Van deze mogelijkheid maken de gemeenten Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard, Nissewaard en Voorne aan Zee gezamenlijk gebruik.

Bovendien zijn deze gemeenten in de rol als bevoegd gezag en overeenkomstig artikel 7.27, tweede lid, van de Wet milieubeheer (Wm) geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die in het gecombineerde milieueffectrapport moet worden opgenomen. Door middel van deze zienswijze dragen de gemeenten gezamenlijk hun advies uit.

Reactie

Allereerst willen wij een algemene opmerking plaatsen over het betrekken van ons als medeoverheden. We zijn positief over de inzet om gezamenlijk op te trekken met andere (Rijks)projecten binnen deze regio, zoals onder andere VAWOZ 2031-2040 of de Delta Rhine Corridor. Goed om te zien dat hierbij ook wordt gekeken naar de gezamenlijke effecten van deze trajecten. Aan de andere kant zijn er ook zaken die onzes inziens beter kunnen. Ten eerste bereikten informatie en stukken ons vaak relatief laat. Ten tweede had de communicatie rondom het meenemen van de twee nieuwe landtracés van Nederwiek 3 beter gekund. Er was weinig ruimte om nog over de voorgestelde tracés mee te praten. Wij hopen dat in het vervolg hier beter rekening mee wordt gehouden en dat er voldoende ruimte is om tijdig de gemeentelijke standpunten mee te laten nemen.

Voorts erkennen en ondersteunen wij het belang van windenergie op zee en de daarbij behorende ondergrondse hoogspanningsverbindingen. Hiermee komt het Rijk tegemoet aan de doelstellingen uit het Klimaatakkoord. Ook de gemeenten dragen bij aan de doelstellingen van dit Klimaatakkoord.

Daarnaast staan de gemeenten ook aan de lat voor tal van andere (ruimtelijke) opgaven en doelstellingen. Ook in deze regio zijn er immers meerdere claims op de schaarse ruimte.

Bezoekadres
Oostzanddijk 26
3221 AL Hellevoetsluis
Telefoon 14 0181
Email gemeente@voorneaanzee.nl

Postadres
Postbus 13
3220 AA Hellevoetsluis
KvK 88738388
BTW NL826902273B01

gemeente
Goeree-Overflakkee

gemeente
Hoeksche Waard

GEMEENTE
NISSEWAARD

GEMEENTE
**voorne
aan zee**

Het eerste deel van deze reactie is dan ook bedoeld om onze zienswijze mee te geven met betrekking tot de meegenomen alternatieven in de concept-NRD, in relatie tot andere opgaven waar de gemeenten voor staan. Het tweede deel vormt het advies op de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die in het gecombineerde milieueffectrapport moet worden meegenomen.

1). **Zienswijze m.b.t. meegenomen tracéalternatieven**

In de concept-NRD worden vier tracéopties genoemd, te weten:

1. BLS: Buisleidingenstrook
2. VHW: Voorne/Hoeksche Waard
3. BWA: Binnenwateren
4. GOF: Goeree-Overflakkee

Dit in tegenstelling tot de eerder verkondigde denkrichtingen uit het Voornemen en Voorstel voor participatie voor het project Net op Zee Nederwiek 3. De tracéalternatieven tracéalternatief 2 Voorne-/ Hoeksche Waard en tracéalternatief 4 Goeree-Overflakkee zijn toegevoegd, overeenkomstig hoofdtracés uit een eerder traject van VANOZ. Het betreft hier tracés die ons grondgebied en onze belangen direct raken.

Wij adviseren u vanuit onze lokale en regionale belangen om niet te kiezen voor een tracé via bovengenoemde tracéalternatieven (2 & 4). Deze tracés hebben negatieve effecten op onder andere onze woonopgave, natuur, economie, landbouw, waterkeringen, scheepvaart en recreatie. Daarnaast beïnvloedt de kabel de mogelijkheden voor duurzame energieopwekking in onze gemeenten.

Het traject van de Ruimtelijk Puzzel in de provincie Zuid-Holland, waarbij de provincie door de Minister voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting een belangrijke rol toebedeeld is, onderschrijft de complexiteit van de opgave om de ruimte in onze leefomgeving eerlijk te verdelen en toekomstbestendig in te richten. Een mogelijke komst van het tracé van Nederwiek 3 op land legt extra druk op deze opgave, waarbij de gemeenten ook betrokken zijn. De omvang van de effecten tracéopties van Nederwiek 3 op verschillende ruimtelijke aspecten lichten wij hieronder nader toe. Door te kiezen voor een tracé zoals weergegeven als tracéalternatief 1 of tracéalternatief 3 (met aanpassingen) zijn deze negatieve effecten er niet of minder.

Bovendien geldt dat er in bijlage II Alternativedocument wel een aandachtspuntenkaart voor de Binnenwaterroute (pagina 102 van 378) is verwerkt in het document, waar een aandachtspuntenkaart voor de drie overige tracés ontbreekt. Voor een volledig overzicht en een juiste verdere beoordeling van alle belangen zouden wij graag zien dat voor alle mogelijke tracés een aandachtspuntenkaart wordt opgenomen.

De gemeenten achten alternatieven 2 en 4 ongewenst, vanwege de grote impact van deze activiteit op de volgende aspecten:

Wonen

Er moet vaart worden gemaakt met het realiseren van woningen, vooral voor de eigen behoefte van onze inwoners. De regiogemeenten hebben gemeen dat ze gemeenten zijn met een grote oppervlakten en meerdere kernen en buurtschappen. Er zijn vele woningbouwprojecten, die verschillen in omvang. Het is niet de bedoeling dat de tracés de woningbouwopgave gaan belemmeren door bouwrestricties in de kabelzone en doorkruising of afsnijden van de diverse woningbouwlocaties. Daarbij komt dat het voor alle locaties met kabels en leidingen helder moet zijn óf en zo ja wat de elektrische beïnvloeding van de kabel is op de directe omgeving.

gemeente
Goeree-Overflakkee

GEMEENTE
NISSEWAARD

Economie

De bedrijvigheid op in de regio wordt gevormd door een sterke vertegenwoordiging van het MKB, recreatieondernemingen, horeca, landbouw en visserij, vele kleinere en enkele grotere bedrijven. Op de onze bedrijventerreinen wordt ruimte geboden aan groeiende en grotere ondernemingen. Het MKB is de motor van de economie. Het is van belang dat de bedrijventerreinen niet beperkt zullen worden in hun groei mogelijkheden door de aanleg van de kabel.

Landbouw, veeteelt en visserij zijn van oudsher sectoren die horen bij de cultuur van de regio. De sectoren staan in Nederland voor de grote opgave de bedrijfsvoering toekomstbestendig te maken. De agrarische bedrijven mogen door ontgraving voor aanleg van de kabel of de aanwezigheid van de kabel in de agrarische grond niet belemmerd worden in hun bedrijfsvoering. Grondwateronttrekking in een verziltend bodemsysteem is ongewenst;

We zetten in op het behoud van het maritiem cluster te Stellendam. Gezien het belang van het Slijkgat voor de beroeps- en recreatievaart, stuurt de regio scherp op het nakomen van de afspraken uit het Alders-akkoord met het Havenbedrijf Rotterdam en Rijkswaterstaat om het Slijkgat op de overeengekomen diepte te houden. Een groot deel van de economie van Goeree-Overflakkee is gerelateerd aan de bevaarbaarheid van het Slijkgat. Naast het feit dat het de haven is voor de vissers van het eiland, is ook de visafslag Stellendam daarvan afhankelijk, evenals de aan de binnenhaven van Stellendam gevestigde scheepswerven en de daaraan gerelateerde toeleveringsbedrijven. Het leggen van een kabel in de monding van het Haringvliet zal hinder op leveren voor het scheepvaartverkeer. De geul is niet zo breed en verzandt regelmatig, zodat deze zeer frequent gebaggerd wordt. Een kabel daarin aanleggen zou een verstoring van de bodem opleveren en gevolgen op kunnen leveren die verdere verzanding in de hand werken. Daarom verzoeken wij nadrukkelijk om een mogelijke kabel bij de Binnenwaterroute zo ver mogelijk van de havens van Goeree-Overflakkee en Hellevoetsluis (en overige recreatieve havens) mee te nemen in het vervoltraject.

Waterveiligheid

In alle vier de tracés wordt een kruising van de diverse waterkeringen bij aanlanding via land zowel als via het Haringvliet voorzien. We zijn geen voorstander van ontgraving van de duingebieden of gebieden met hoge archeologische verwachtingswaarden. Daarbij is als niet de minste de passage om de Haringvlietdam heen als haalbaar ingeschat. Wij benadrukken dat deze passages niet eenvoudig uitvoerbaar zullen zijn. Wij zijn hier dan ook geen voorstander van.

Natuur en landschap

De regio bestaat uit groene eilanden met een open landschap. Dat landschap is een belangrijke kwaliteit. Het diverse landschap is een unieke kernwaarde van onze gemeenten. Sommige onderdelen ervan hebben niet voor niets een beschermde status. Het landschap vormt een belangrijk aspect in de (woon)aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de regio. Wij als gemeenten zetten in op behoud van dit landschap. Doorsnijding van bijvoorbeeld de oude polderstructuren wordt daarom afgeraden.

Gelet op de instandhoudingsdoelstellingen adviseren wij om geen kabels aan te leggen in/door de aangewezen rustgebieden in de N2000-gebieden Voordelta, Duinen van Goeree en Kwade Hoek (Slikken van de Kwade Hoek), Haringvliet (Slijkplaat, Ventjagersplaten), Voornes Duin en Hollands Diep. Deze rustgebieden zijn begrensd en beschermd door middel van zogenaamde toegangsbeperkingsbesluiten.

Bovendien zijn er ook opgaven voor natuur en landschap die zijn uitgewerkt in Natuurnetwerk Nederland (NNN). Een aantal tracéalternatieven kruisen de opgaven voor NNN. Dit kan zowel een kans zijn als een belemmering, dus de gemeenten benadrukken dat dit goed moet worden meegenomen.

gemeente
Goeree-Overflakkee

gemeente
Hoeksche Waard

GEMEENTE
NISSEWAARD

GEMEENTE
voorne
aan zee

Scheepvaart en infrastructuur

Omdat Goeree-Overflakkee afhankelijk is van de verbindingen met de 'overkant' zijn er grote zorgen over de bereikbaarheid van het eiland in het algemeen. Dit speelt ook in mindere mate voor de overige eilanden in de regio. Regionaal gezien liggen er over en onder het Haringvliet en Hollands Diep vier bruggen en tientallen te passeren kabels en leidingen (waaronder de Buisleidingstraat) die de hoogspanningskabel zal moeten passeren. Het is niet de bedoeling dat de (aanleg van) kabels de bereikbaarheid voor inwoners, bezoekers en nooddiensten met alle modaliteiten (m.n. auto, fiets, OV) zullen belemmeren.

De kabel via het GOF en het BWA tracé en de aanleg daarvan leveren tijdelijke en blijvende beperkingen op voor de bevaarbaarheid van dit water. De restricties ten aanzien van ankeren boven de kabels beperken de mogelijkheden voor de scheepvaart, waaronder recreatievaartuigen. De hinder en inperking van mogelijkheden voor de scheepvaart moeten tot een minimum worden beperkt.

Recreatie

Jaarlijks bezoeken vele duizenden toeristen onze kust vanwege de rust, de stranden, de natuur en de andere aspecten die een bezoek of vakantie waard zijn. Daarmee is recreatie ook een belangrijke economische drager van de regio. Maar deze kuststrook met zijn mooie natuur is kwetsbaar. Naast de aantrekkelijkheid van de stranden is het voordeel van het wonen op een eiland dat ook op andere plekken dan het Noordzeestrand een strandbeleving kan worden ervaren. De recreatieve mogelijkheden van het strand bij de aanleglocaties worden bij aanleg van dit tracé in ieder geval tijdelijk beperkt. Omdat de werkzaamheden buiten het stormseizoen dienen plaats te vinden, is de kans groot dat een geheel strandseizoen verloren zou gaan.

Specifiek geldt voor het Quackstrand in Voorne aan Zee dat er de afgelopen jaren een kwaliteitsverbetering heeft plaatsgevonden, waarin veel is geïnvesteerd. Een mogelijke komst van het tracé zou kapitaalvernietiging betekenen.

Energietransitie

De Haringvlietdam en de Noordzeeboulevard zijn voor de gemeente Voorne aan Zee een regionaal zoekgebied voor windenergie, vastgelegd in 'Locaties windenergie Rijnmond (herziening VRM)' van de provincie Zuid-Holland, waaraan de gemeente invulling geeft volgens de afspraken uit het 'Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam' (d.d. 21 juni 2012). Wij willen hierbij benadrukken dat voorkomen moet worden dat de mogelijke komst van een kabeltracé invloed heeft op de realisatie en exploitatie van windturbines op deze locaties.

Daarnaast beperkt de aanleg van kabels de mogelijkheden voor duurzame energie op de eilanden. Door de (planologische) beperkingen van een kabeltracé wordt het gebruik van de grond voor de opwek van duurzame energie, zoals wind- of zonne-energie, onmogelijk. De gemeenten hebben hierin wel een opgave te vervullen. De ruimte om deze opgave te vervullen is al beperkt, gelet op de waarden van het open landschap en de invulling van andere opgave zoals de woningbouwopgave. Deze ruimte moet niet verder beperkt worden.

Samenvattend

Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat gebruik gemaakt dient te worden van de tracéalternatieven 1 Buisleidingenstrook & 3 Binnenwateren (met aanpassing). Tracéalternatief 1 volgt de buisleidingenstrook uit de Structuurvisie Buisleidingen 2012-2035, waar een groot deel al voor is gereserveerd. Hierdoor worden minder tot geen negatieve (ruimtelijke) effecten ervaren wanneer hiervoor gekozen wordt. Wij zien niets in nog eens een apart leidingentracé over land door het grondgebied van onze gemeenten alleen voor Nederwiek 3.

Wij verzoeken u dan ook om deze alternatieven niet verder te onderzoeken of mee te nemen in het vervoltraject. Daarnaast vinden wij dat bij het vervoltraject nadrukkelijk rekening gehouden moet worden met de hierboven genoemde belangen. Tenslotte vinden wij het belangrijk dat u ons, en onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties, blijft betrekken in het vervoltraject.

gemeente
Goeree-Overflakkee

GEMEENTE
NISSEWAARD

2). **Advies voor de NRD**

Het tweede deel van de reactie richt zich op de reikwijdte en het detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport, dat wordt opgesteld. Wij willen graag nog concreet een aantal punten naar voren brengen.

Ten eerste vinden wij, als lokale overheden, het maatschappelijk draagvlak voor een dergelijk ingrijpende ontwikkeling erg belangrijk. In de voorliggende notitie komt dit aspect niet of nauwelijks terug. Graag zouden wij concreet opgenomen willen zien hoe dit beoordeeld wordt en meeweegt.

Verder hebben wij de volgende opmerkingen met betrekking tot de beoordelingskaders:

Integrale effect analyse (IEA)

In de c-NRD wordt wel benoemd dat verschillende aspecten, te weten kosten, techniek, toekomstvastheid en omgeving, worden meegenomen in de IEA. Wij missen echter nog een beschrijving wat wordt verstaan onder deze aspecten, hoe deze onderzocht worden en hoe deze in verhouding staan tot elkaar en andere aspecten zoals de milieuaspecten.

Beoordelingskader milieuaspecten op zee en binnenwateren

Bij alle aspecten, maar met name het aspect Recreatie en toerisme, missen wij naast de beoordeling van de effecten tijdens de aanleg ook de effecten op lange termijn. Hierbij is niet alleen de kruising van het bedoelde gebied van belang, maar willen wij ook graag zien dat het omliggende gebied bij deze beoordeling meegenomen wordt. Verder wordt het aspect 'landschap en cultuurhistorie' voor de tracéalternatieven op zee en binnen wateren niet beoordeeld. Het Haringvliet vormt echter een belangrijk onderdeel van het landschap. Ook hier bevinden zich verschillende landschapselementen (zoals de ondiepten, eilandjes, slikken, oevers en strandjes) die bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit. Om die reden zou het aspect 'landschap en cultuurhistorie' voor dit deel van het tracé wel moeten worden meegewogen. Tot slot pleiten wij bij dit beoordelingskader ook voor het betrekken van de kust- en oeverrecreatie. Het tracé door zee/binnen wateren heeft door de kruising van de primaire waterkering direct effect op de omliggende kust/oevers.

Beoordelingskaders milieuaspecten op land

Bij het aspect 'landschap en cultuurhistorie' is in de concept NRD aangegeven dat vooral wordt gekeken naar het effect van een converterstation op de ruimtelijke kwaliteit. De ruimtelijke kwaliteit wordt echter ook beïnvloed door een kabeltracé. Graag zien wij dan ook dat aspect expliciet meegenomen in het beoordelingskader.

Tenslotte pleiten wij ook hier bij dit beoordelingskader voor het betrekken van het kust- en oevergebruik (zowel recreatief als bedrijfsmatig). De tracéalternatieven hebben door de kruising van (primaire) waterkeringen direct effect op de omliggende kust/oevers. Hierbij willen wij dat niet alleen gekeken wordt naar effecten van bijvoorbeeld geluid en trillingen, maar ook naar de effecten op de (toekomstige) gebruiksmogelijkheden.

Samenvattend

Wij zouden graag duidelijker zien hoe de effecten op zowel korte termijn (o.a. de aanleg) maar vooral ook lange termijn worden afgezet tegen de gebiedsidentiteit en het huidige en beoogde gebruik op Voorne Putten, de Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee, waarbij vooral het open agrarisch landschap, de havens, kust- en oeverrecreatie de belangrijkste factoren zijn.

gemeente
Goeree-Overflakkee

HW
gemeente
Hoeksche Waard

GEMEENTE
NISSEWAARD

Tot slot

Wij onderkennen dat het geen gemakkelijke opgave is, met vele belangen om mee te wegen. Wij vertrouwen erop dat in het vervolgtraject onze aandachtspunten en belangen zorgvuldig meegenomen blijven worden. Wij blijven daarbij graag met u in gesprek.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Voorne aan Zee

R. Heintjes
gemeentesecretaris

J.P. Rehwinkel
burgemeester

Burgemeester en wethouders van gemeente Goeree-Overflakkee

W. van Esch
Gemeentesecretaris

A. Grootenboer-Dubbelman
Burgemeester

Burgemeester en wethouders van gemeente Hoeksche Waard

C. Rijnberg
Secretaris a.i.

Ch.B. Aptroot
Burgemeester

Burgemeester en wethouders van gemeente Nissewaard

M.L.M. Weerts
Gemeentesecretaris

F. van Oosten
Burgemeester

